

TALVI- SEURANTA

Lapsille, perheille, kouluille, kerhoille

***Tähtikirkkaita pakkasöitä vai loiskuvaa
sohjoa – mistä talvi on tänä vuonna tehty?
Pipot päähän ja ulos seikkailemaan!***

Pörröhäntäinen metsäjänis pomp-pii valkoisessa talvipuvussaan. Tassujen lumijäljet voivat johtaa tien jänön kotipesälle.

Kosken huminassa lentelevä koskikara sukeltaa jäätävään veteen saalis mielessään. Valko-turkkinen lumikko liukastelee jäi-sillä poluilla.

Orava kurkistaa kuusen latvasta etsiäkseen piilotetun tammenter-hon. Tilhiparvet valloittavat punai-senaan hehkuvat pihlajat ennen etelään muuttoa.

Kootkaa kiva porukka ja lähte-kää retkille tutustumaan talviluon-toon. Täyttäkää talvikorttia havain-tojenne mukaan. Teillä on koko talvi aikaa!

talviseuranta.fi

TUTUSTU TALVIELÄIMIIN JA LUMIJÄLKIIN

1. Metsäjänis

Metsäjänis on hyvin sopeutunut lumitalveen. Sen takatassut ovat isokoiset "lumikengät", jotka kannattelevat hangella. Metsäjäniksen talvipuku on valkoinen.

Jos talvella ei ole lunta, jäniksen valkoinen suojaväri erottuu maisemasta. Silloin jänis on alttiina petojen hyökkäyksille.

2. Rusakko

Rusakon turkki on talvella vaaleampi ja paksumpi, mutta se ei muutu kokonaan valkoiseksi niin kuin metsäjäniksellä. Rusakko on aiemmin viihtynyt Suomen eteläpuoliskolla, mutta viime aikoina se on levinnyt kohti pohjoista Suomea.

3. Orava

Tuttu pörröhäntä vaihtaa kylmäksi vuodenajaksi harmaan ja paksumman talvipuvun. Se rakentaa suojakseen sammaleella ja muulla pehmusteella lämpimäksi vuoratun talvipesän.

Orava syö talvella kuusen ja männyn siemeniä sekä silmuja. Sillä on tapana piilotella jo kesällä itselleen talviravintoa.

4. Lumikko

Lumikko muuttuu talvella kokonaan valkoiseksi, vain silmät ja kuono erottuvat tummina pisteinä lumihangelta. Lumikko on maailman pienin petoeläin, mutta pienestä koostaan huolimatta se on nopea ja hurja peto. Se saalistaa myyriä lumihangen alla käytävissä.

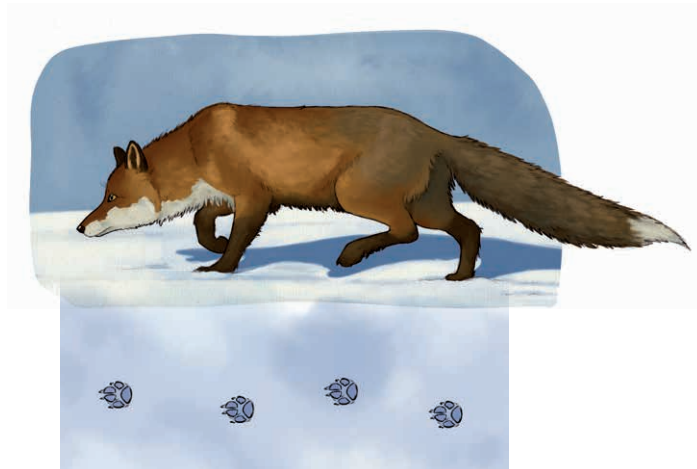

5.

Metsähiiri

Metsähiiren elinympäristöjä ovat metsät ja metsänreunat sekä puutarhat. Talveksi hiiri saattaa asettua rakennuksiin, esimerkiksi tyhjillään olevaan kesämökkiin. Hiiri jättää pienten jalkojensa jälkien lisäksi lumeen pitkän hännän vetämän viivan.

Lumi suojaa hiirtä kylmältä, ja se selviää talvesta hangen alla syömällä varastoimaansa ruokaa, esimerkiksi siemeniä. Metsähiiri on yöeläin.

6.

Kettu

Ketun voi nähdä kaupungissakin. Sen talviturkki on paksu ja lämmin. Sen jäljet tunnistaa säännöllisestä askeltahdista ja pörröisen hännän viivasta lumella.

7.

Telkkä

Telkkä on sukeltajasorsa, joka käyttää ravinnokseen vesien selkärangattomia eläimiä. Ilmastonmuutos on vaikuttanut telkän elämään siten, että sen syysmuutto tapahtuu aiempaa myöhemmin. Telkät myös jäävät talvehtimaan Suomeen useammin kuin ennen.

8.

Koskikara

Koskikara pesii pohjoisessa ja talvehtii eteläisessä Suomessa. Sen voi havaita virtaavien vesien äärellä sukeltamassa. Koskikara ruokailee virtaavien vesien selkärangattomilla eläimillä.

9.

Hiiripöllö

Ruskean ja valkean kirjavan hiiripöllön voi bongalta päivällä, sillä se on päiväaktiivinen, toisin kuin useimmat muut pöllöt. Usein hiiripöllö tähystelee saalista korkealla puun latvassa. Hiiripöllö pesii Pohjois-Suomessa, mutta vaeltaa ajoittain etelään meren rannikolle.

10.

Tilhi

Töyhtöpäisen tilhen voi havaita parvesta kuuluvan helisevän äänen perusteella. Tilhi viivähtää Etelä-Suomessa muuttomatkalla pohjoisesta.

Jos pihlajanmarjoja on runsaasti, saattavat

tilhiparvet jäädä maisemiin koko alkutalveksi. Tilhi on ainoa lintulaji, joka voi muuttaa Suomenlahden yli myös tammikuun hyytävissä viimoissa.

Merkitse havaintosi seuraavan sivun

talvikorttiin ja lähetä kortti viimeistään 31.3.2017 Sieppoon!

Ei haittaa, vaikka et löytäisi kaikkia eläimiä tai niiden jälkiä – yksikin havainto on tärkeä!

Päivämäärä ja paikka

1. Näimme metsäjäniksen.

Näimme metsäjäniksen jäljet.

2. Näimme rusakon.

Näimme rusakon jäljet.

3. Näimme oravan.

Näimme oravan jäljet.

Löysimme maasta käpyjä,
joiden siemeniä orava on syönyt.

4. Näimme lumikon.

Näimme lumikon jäljet.

5. Näimme metsähiiren.

Näimme metsähiiren jäljet.

6. Näimme ketun.

Näimme ketun jäljet.

7. Näimme telkän.

8. Näimme koskikaran.

9. Näimme hiiripöllön.

10. Näimme tilhen.

Kuulimme tilhiparven ääniä.

11. Näimme muun upean talvilajin
tai sen jäljet, minkä?

_____

1. retki

Pvm:

Paikka:

2. retki

Pvm:

Paikka:

**Tehkää kaksi talviretkää
ja havainnoikaa
talvisäätä.**

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Oli paljon pakkasta.
Oli hieman pakkasta.
Oli suojasää.
Satoi pakkaslunta.
Satoi räntää.
Satoi vettä.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Maassa oli paljon lunta.
Maassa oli melko paljon lunta.
Maassa oli vain vähän lunta.
Maassa ei ollut lainkaan lunta.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Kävimme meren rannalla.
Kävimme järven rannalla.
Kävimme joen tai puron rannalla.
Kävimme lammen rannalla.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Vesi oli kokonaan jäässä.
Jäällä oli lunta.
Vesi oli osin jäässä.
Vesi ei ollut lainkaan jäässä.

Mielipiteemme talvesta:

Talvikortin voi
täyttää yksin
tai yhdessä
toisten
kanssa.

Talvikortin tekijöiden nimet ja iät:

.....

.....

.....

Yhteyshenkilö, postiosoite ja sähköpostiosoite:

.....

.....

.....

.....

Lähetetään talvikortti **31.3.2017 mennessä** osoitteeseen

Siepon toimitus, Annankatu 26 A, 00100 Helsinki.

Osallistuneiden nimet julkaistaan Siepossa. Yllätyspalkintoja arvotaan!

Lisätietoa talviretkien ohjaajille: www.talviseuranta.fi